

Canadian Cancer Society
Société canadienne du cancer

ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ

ਕੈਂਸਰ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਗਾਈਡ

Clinical Trials

A guide for people with cancer

ਆਉ ਕੈਂਸਰ ਨੂੰ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਚੀਜ਼ ਬਣਾਈਏ

1 888 939-3333 | www.cancer.ca

ਵਿਸ਼ੇ-ਸੂਚੀ

2 ਜਾਣ-ਪਛਾਣ

2 ਇਸ ਕਿਤਾਬਚੇ ਬਾਰੇ

3 ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲਾਂ ਬਾਰੇ

3 ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਕੀ ਹੈ?

4 ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਿਉਂ ਹਨ?

4 ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਕਿਵੇਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ

8 ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ

10 ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲਾਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ

10 ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ

10 ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀ ਜਾਣਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ?

12 ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ

15 ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈ ਕੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣਾ

16 ਕਿਸੇ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਡੇ ਫਿਕਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ

18 ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਦੌਰਾਨ ਕੀ ਉਮੀਦ ਰੱਖਣੀ ਹੈ

18 ਤੁਹਾਡੀ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਟੀਮ ਵਿਚਲੇ ਲੋਕ

18 ਤੁਹਾਡਾ ਰੋਲ

19 ਟਰਾਇਲ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦੇ ਪੜਾ

20 ਟਰਾਇਲ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣ ਵੇਲੇ

20 ਟਰਾਇਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

21 ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਾਉਣਾ

22 ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਕਿਵੇਂ ਲੱਭਣਾ ਹੈ?

ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ ਲੋਕ ਡਾਕਟਰੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲਾਂ (ਡਾਕਟਰੀ ਤਜਰਬਿਆਂ) ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਾਡੀ ਕੈਂਸਰ ਵਰਗੀਆਂ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਸਾਲ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲਾਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨਾਲ ਕਈ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਫਾਇਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਕਿਤਾਬਚੇ ਬਾਰੇ

ਇਹ ਕਿਤਾਬਚਾ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਇਲਾਜ ਬਾਰੇ ਤਜਰਬਿਆਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕੈਂਸਰ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਮ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲਾਂ ਦੀ ਇਕ ਕਿਸਮ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਤਾਬਚੇ ਵਿਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲਾਂ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਮੁਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੱਭੇਗੀ: ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਅਤੇ ਕਿਉਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਕਿਸੇ ਟਰਾਇਲ (ਤਜਰਬੇ) ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਟਰਾਇਲ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਉਮੀਦ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸਾਡੇ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਕੀ ਹੈ?

ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ (ਡਾਕਟਰੀ ਤਜਰਬਾ), ਖੋਜ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਇਕ ਕਿਸਮ ਹੈ। ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ, ਇਲਾਜ ਕਰਨ, ਕਾਬੂ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਰੋਕਥਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵੇਂ ਤਰੀਕੇ ਲੱਭਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਖੋਜ ਵਿਚ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲਾਂ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਮੁੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਹਨ:

ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਟਰਾਇਲ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਰੋਗ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਬਿਹਤਰ ਤਰੀਕੇ ਲੱਭਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਜਾਂ ਸੁਧਾਰੀ ਹੋਈ ਦਵਾਈ ਜਾਂ ਇਲਾਜ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਟਰਾਇਲ ਇਹ ਪਤਾ ਲਾਉਣ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕੋ ਹੀ ਦੁਕਵਾਂ ਤਰੀਕਾ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਨਵੀਂਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਸਰਜਰੀ ਜਾਂ ਰੇਡੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਨਵੇਂ ਤਰੀਕੇ, ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਅੱਜਕੱਲ ਵਰਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਇਲਾਜਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹਨ। ਅਧਿਐਨ ਇਲਾਜ ਦੀਆਂ ਨਵੀਂਆਂ ਕਿਸਮਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੀਨ ਥੈਰੇਪੀ ਬਾਰੇ ਖੋਜ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਅਧਿਐਨ ਇਹ ਖੋਜ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਲਾਜਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਕੋਈ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਦਵਾਈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਵੇਂ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਕੈਂਸਰ ਤੋਂ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਟਰਾਇਲ ਕੈਂਸਰ ਹੋਣ ਦੇ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਜਾਂ ਕੈਂਸਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਲੱਭਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੁਝ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਰਹਿਣੀ-ਬਹਿਣੀ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਖੁਰਾਕ ਜਾਂ ਕਸਰਤ ਦੇ ਪੱਧਰ)।

ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਪਤਾ ਲਾਉਣ ਲਈ ਟਰਾਇਲ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਪਤਾ ਲਾਉਣ ਦੇ ਬਿਹਤਰ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨੂੰ ਟੈਸਟ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਅਗੇਤੇ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ।

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਟਰਾਇਲ ਕੈਂਸਰ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਰਾਮ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬੀਮਾਰੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ਅਧਿਐਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਟਰਾਇਲ ਚਿੱਤ ਕੱਚਾ ਹੋਣ, ਥਕੇਵੇਂ, ਡਿਪਰੈਸ਼ਨ, ਦਰਦ ਜਾਂ ਕੈਂਸਰ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਜ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਹੋਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਰੋਕਥਾਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ਅਧਿਐਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਿਉਂ ਹਨ?

ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਡਾਕਟਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕਿਹੜੀ ਚੀਜ਼ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹੜੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਉਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਖੋਜ ਵੱਲ ਲਿਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਸਰਜਰੀ ਦੇ ਨਵੇਂ ਤਰੀਕੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਮਰੀਜ਼ ਲਈ ਸੌਖੇ ਹਨ, ਕੈਂਸਰ ਦੀਆਂ ਖਾਸ ਕਿਸਮਾਂ ਲਈ ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਸਰਦਾਰ ਦਵਾਈਆਂ ਲੱਭੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਇਲਾਜ ਲੱਭੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਈਡ ਇਫੈਕਟ ਘੱਟ ਹਨ।

ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਇਲਾਜ ਇਸ ਵੇਲੇ ਵਰਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਟੈਸਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਕੈਂਸਰ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਹੁਣ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਜਿਊਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇਲਾਜ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੁਧਾਰਾਂ ਕਰਕੇ ਬਿਹਤਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਦੇ ਹਨ।

ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਕਿਵੇਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ

ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦੇ ਟਰਾਇਲ, ਕੈਂਸਰ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਆਮ ਕਿਸਮ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਨਵੇਂ ਇਲਾਜ ਦੀ ਕਾਢ ਵਿਚ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਇਕ ਕਦਮ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਕ ਲੰਮਾ ਅਤੇ ਬੜੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਕੰਮ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਈ ਸਾਲ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਨਵੇਂ ਇਲਾਜਾਂ ਲਈ ਖੋਜ ਲੈਬਰਟਰੀ ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਲੈਬਰਟਰੀ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤਜਰਬਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀ-ਕਲਿਨੀਕਲ ਸਟੱਡੀਜ਼ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰੀ-ਕਲਿਨੀਕਲ ਸਟੱਡੀਜ਼, ਕੈਂਸਰ ਵਾਲੇ ਸੈੱਲਾਂ 'ਤੇ ਇਲਾਜ ਦੇ ਨਵੇਂ ਢੰਗ ਲੈਬਰਟਰੀ ਡਿਜ਼ ਜਾਂ ਟੈਸਟ ਟਿਊਬ ਵਿਚ ਟੈਸਟ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਇਲਾਜ ਸੈੱਲ ਦੇ ਅਧਿਐਨਾਂ ਵਿਚ ਆਸ਼ਾਜਨਕ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਲੈਬਰਟਰੀ ਵਿਚਲੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਸੋਲੀਆਂ 'ਤੇ ਟੈਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਪ੍ਰੀ-ਕਲਿਨੀਕਲ ਸਟੱਡੀਜ਼ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਕਿ ਨਵੇਂ ਇਲਾਜ ਦੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਅਸਰਦਾਰ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਸਿਰਫ ਤਾਂ ਹੀ ਹੈਲਥ ਕੈਨੇਡਾ ਇਲਾਜ ਨੂੰ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਵਿਚ ਅਗਾਂਹ ਟੈਸਟ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਟਰਾਇਲ ਦੇ ਪੜਾ

ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਪੜਾ ਖਾਸ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਟਰਾਇਲ ਦੇ ਹਰ ਪੜਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਨਤੀਜੇ ਚੰਗੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਅਧਿਐਨ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਪੜਾ 'ਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਕਈ ਸਾਲ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਈ ਦਹਾਕੇ ਵੀ ਲੱਗ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਪੜਾ 1 ਦੇ ਟਰਾਇਲ ਇਹ ਦੇਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਲਾਜ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ ਅਤੇ ਦਵਾਈ ਦੀ ਸੱਭ ਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਖੁਰਾਕ (ਡੋਜ਼) ਕੀ ਹੈ। ਪੜਾ 1 ਦੇ ਟਰਾਇਲ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਟਰਾਇਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਤਰੇ ਵਾਲੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਨਵੀਂ ਦਵਾਈ ਜਾਂ ਇਲਾਜ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਮਨੁੱਖਾਂ ਉੱਪਰ ਟੈਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਪੜਾ 1 ਦੇ ਟਰਾਇਲਾਂ ਵਿਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਵਾਲੇ ਸਿਰਫ ਥੋੜ੍ਹੇ (ਤਕਰੀਬਨ 15 ਤੋਂ 30) ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਦੀ ਹਲਕੀ ਖੁਰਾਕ (ਡੋਜ਼) ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਨੇੜਿਉਂ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਸਾਈਡ ਇਫੈਕਟ (ਮਾੜੇ ਅਸਰ) ਨਾ ਹੋਣ ਜਾਂ ਸਾਈਡ ਇਫੈਕਟ ਹਲਕੇ ਜਿਹੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਅਗਲੇ ਗਰੁੱਪ ਨੂੰ ਖੁਰਾਕ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਤਰਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਦ ਤੱਕ ਡਾਕਟਰ ਉਸ ਖੁਰਾਕ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਾ ਲੈਂਦੇ ਜਿਹੜੀ ਸਾਈਡ ਇਫੈਕਟਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨਯੋਗ ਪੱਧਰ ਨਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਪੜਾ 1 ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਮੁਢਲੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਲੱਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ:

- ਨਵੀਂ ਦਵਾਈ/ਇਲਾਜ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਮੂੰਹ ਰਾਹੀਂ, ਟੀਕੇ ਰਾਹੀਂ, ਜਾਂ ਖੂਨ ਵਾਲੀ ਨਾੜੀ ਰਾਹੀਂ (ਆਈ ਵੀ)
- ਇਹ ਇਲਾਜ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਵਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?
- ਕਿੰਨੀ ਖੁਰਾਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿੰਨੀ ਖੁਰਾਕ ਸਹਾਰ ਸਕਦਾ ਹੈ?
- ਦਵਾਈ ਜਾਂ ਇਲਾਜ ਦਾ ਸਰੀਰ ਉੱਪਰ ਕੀ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ?
- ਦਵਾਈ ਜਾਂ ਇਲਾਜ ਦੇ ਸਾਈਡ ਇਫੈਕਟ ਕਿਹੜੇ ਹਨ? ਕੀ ਇਹ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹਨ?
- ਕੀ ਨਵੀਂ ਦਵਾਈ ਪਹਿਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ?

ਪੜਾ 2 ਦੇ ਟਰਾਇਲ ਇਹ ਟੈਸਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਵੀਂਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਜਾਂ ਇਲਾਜ, ਪੜਾ 1 ਵਿਚ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਦੇ ਇਸ ਪੜਾ ਵਿਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇਕ ਗਰੁੱਪ (100 ਤੋਂ ਘੱਟ ਵਿਅਕਤੀਆਂ) ਦਾ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪੜਾ ਦਾ ਟੀਚਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ:

- ਇਲਾਜ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਅਸਰਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿੰਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ?
- ਕੈਂਸਰ ਦੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ?

ਖੋਜੀ ਸਾਈਡ ਇਫੈਕਟਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨਾ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਪੜਾ 1 ਦੇ ਅਧਿਐਨਾਂ ਤੋਂ ਖੋਜੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੜੇ ਸਾਈਡ ਇਫੈਕਟ ਹੋਣ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਜੇ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੌਰਨ ਕਾਬੂ ਵਿਚ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਪੜਾ 3 ਦੇ ਟਰਾਇਲਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਗਰੁੱਪ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ (ਸੈਂਕੜੇ ਜਾਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਗਰੁੱਪ)। ਪੜਾ 3 ਦੇ ਟਰਾਇਲਾਂ ਵਿਚ ਖੋਜੀ ਇਲਾਜਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਨਵੇਂ ਇਲਾਜਾਂ ਦੀ ਆਮ ਇਲਾਜ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਇਲਾਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਟਰਾਇਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਖੋਜੀ ਨਵੇਂ ਇਲਾਜ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਈਡ ਇਫੈਕਟਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਦੇ ਕਦੇ ਪੜਾ 3 ਦੇ ਟਰਾਇਲਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਨਵਾਂ ਇਲਾਜ ਆਮ ਇਲਾਜ ਜਿੰਨਾ ਹੀ ਅਸਰਦਾਰ ਹੈ, ਪਰ ਮਾੜੇ ਅਸਰ ਘੱਟ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਪੜਾ 3 ਦੇ ਟਰਾਇਲ ਅਜਿਹੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹਨ:

- ਕੀ ਨਵਾਂ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਕੈਂਸਰ ਫੈਲਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਘੱਟ ਹੈ?
- ਕੀ ਨਵਾਂ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਜਿਊਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ?
- ਕੀ ਨਵੇਂ ਇਲਾਜ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਘੱਟ ਸਾਈਡ ਇਫੈਕਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?
- ਨਵੇਂ ਇਲਾਜ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ (ਕੁਆਲਟੀ) 'ਤੇ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸਰ ਪਾਇਆ ਹੈ?

ਨਵੀਂ ਦਵਾਈ ਜਾਂ ਇਲਾਜ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲਣਾ

ਪੜਾ 3 ਦੇ ਟਰਾਇਲਾਂ ਵਿਚ ਜੇ ਨਵੀਂ ਦਵਾਈ ਜਾਂ ਇਲਾਜ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਅਸਰਦਾਰ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਹੈਲਥ ਕੈਨੇਡਾ ਕੋਲ ਦਰਜ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਲਾਜ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਡਾਕਟਰ ਇਸ ਇਲਾਜ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਪੜਾ 3 ਦੇ ਕੁਝ ਟਰਾਇਲ ਨਵੇਂ ਇਲਾਜ ਬਾਰੇ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਗੇ, ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲ ਵੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਖੋਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਵੇਂ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਉਹ ਇਹ ਖੱਕਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਦਵਾਈ ਅਜੇ ਵੀ ਅਸਰਦਾਰ ਰਹੇ, ਦਵਾਈ ਦੇਣ ਦੀ ਗਿਣਤੀ (*ਡੋਜ਼ਿੰਗ*) ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਜਾਂ ਸਾਈਡ ਇਫੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਪੜਾ 4 ਦੇ ਟਰਾਇਲ ਇਲਾਜ ਦੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਖਤਰਿਆਂ ਅਤੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸੰਭਵ ਸਾਈਡ ਇਫੈਕਟਾਂ ਬਾਰੇ ਦੇਖਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਇਲਾਜ ਦੇ ਵਾਧੂ ਫਾਇਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਪਤਾ ਲਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਦਵਾਈ ਇਸ ਕਰਕੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕੈਂਸਰ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਘਟਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਖੋਜੀ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਵੀ ਚਾਹ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਇਲਾਜ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਜਿਊਂਦੇ ਰਹਿਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਟਰਾਇਲ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ

ਇਲਾਜਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖ ਵੱਖ ਤਰੀਕੇ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਧਿਐਨ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਰਹੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਗਰੁੱਪਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਹੜੇ ਮਰੀਜ਼ ਕਿਹੜੇ ਗਰੁੱਪ ਵਿਚ ਜਾਣਗੇ, ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਤਫਾਕੀਆ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿੱਕਾ ਸੁੱਟ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ **ਰੈਂਡਮਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ** ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਗਰੁੱਪ ਵਿਚ (ਜਿਸ ਨੂੰ **ਐਕਸਪੈਰੀਮੈਂਟਲ ਗਰੁੱਪ** ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਜਾਂ ਆਮ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਗਰੁੱਪ (ਜਿਸ ਨੂੰ **ਕੰਟਰੋਲ ਗਰੁੱਪ** ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇਕ ਗਰੁੱਪ ਨੂੰ **ਸਟੱਡੀ ਆਰਮ** ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੁਝ ਅਧਿਐਨਾਂ ਵਿਚ ਕੰਟਰੋਲ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕਈ ਐਕਸਪੈਰੀਮੈਂਟਲ ਗਰੁੱਪ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਨਵੇਂ ਇਲਾਜ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵੱਖ ਵੱਖ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵੱਖ ਵੱਖ ਖੁਰਾਕਾਂ ਦਾ।

ਟਰਾਇਲਾਂ ਵਿਚ ਰੈਂਡਮਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ: ਇਕ ਕੰਪਿਊਟਰ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਤਫਾਕੀਆ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇਕ ਅਧਿਐਨ ਸ਼ਾਖਾ (ਸਟੱਡੀ ਆਰਮ) ਵਿਚ ਪਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਰੇ ਗਰੁੱਪਾਂ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਉਮਰਾਂ, ਲਿੰਗਾਂ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਵਾਲੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਮਿਸ਼ਰਨ ਹੋਵੇ। ਜੇ ਇਕ ਗਰੁੱਪ ਦੂਜੇ ਗਰੁੱਪ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਇਲਾਜ ਕਰਕੇ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਨੋਂ ਗਰੁੱਪ ਕਈ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹੀ ਹਨ।

ਟਰਾਇਲਾਂ ਵਿਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਕੰਟਰੋਲ: ਕੰਟਰੋਲ ਗਰੁੱਪ ਟਰਾਇਲ ਦਾ ਇਕ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਖੋਜੀ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਨਵੇਂ ਇਲਾਜ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਆਮ ਇਲਾਜ (ਜੋ ਕਿ ਕੰਟਰੋਲ ਗਰੁੱਪ ਦਾ ਹੋਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ) ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਨਵਾਂ ਇਲਾਜ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਸਰਦਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਇਸ ਦੇ ਘੱਟ ਸਾਈਡ ਇਫੈਕਟ ਹਨ। ਕੰਟਰੋਲ ਗਰੁੱਪ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਖੋਜੀ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਕੀ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਨਵੇਂ ਇਲਾਜ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਹਨ ਜਾਂ ਇਤਫਾਕੀਆ ਹੋਏ ਹਨ।

ਗੁਪਤ ਟਰਾਇਲ (ਬਲਾਈਂਡ ਟਰਾਇਲ): ਗੁਪਤ ਟਰਾਇਲ ਵਿਚ ਖੋਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਕੰਟਰੋਲ ਗਰੁੱਪ ਵਿਚ ਹੋ ਜਾਂ ਟਰਾਇਲ ਵਾਲੇ ਗਰੁੱਪ ਵਿਚ ਹੋ, ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਕਿਹੜਾ ਇਲਾਜ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਤੁਹਾਡੇ ਵਲੋਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਉੱਪਰ ਅਸਰ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਨਵਾਂ ਇਲਾਜ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਸਵੰਦ, ਜਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਾਂਹ-ਪੱਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਇਸ ਚੀਜ਼ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਖੋਜ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕੀ ਦੱਸਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਨਾਲ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖੋਜ ਘੱਟ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਦੋਹਰੇ-ਗੁਪਤ ਟਰਾਇਲ (ਡਬਲ-ਬਲਾਈਂਡ ਟਰਾਇਲ) ਵਿਚ ਨਾ ਹੀ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਖੋਜੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਰੀਜ਼ ਇਲਾਜ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਗਰੁੱਪ ਵਿਚ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਇਲਾਜ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਿਰਫ ਟਰਾਇਲ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਪਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮਰੀਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹੁੰਦੇ। ਅਜਿਹਾ ਖੋਜੀਆਂ ਵਲੋਂ ਅਚੇਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੱਖਪਾਤੀ ਬਣਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਵਾਂ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮਰੀਜ਼ ਲਈ ਬਿਹਤਰ ਨਤੀਜੇ ਕੱਢਣ ਜਾਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਵੱਲ ਝੁਕਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਅਤੇ ਬੰਦ ਟਰਾਇਲ: ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਟਰਾਇਲ ਉਹ ਅਧਿਐਨ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਅਜੇ ਵੀ ਮਰੀਜ਼ ਲੱਭ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਬੰਦ ਟਰਾਇਲ ਨਵੇਂ ਮਰੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ। ਬੰਦ ਟਰਾਇਲ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਜਾਣ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰ ਲਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਖੋਜਕਾਰ ਨਿਕਲੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਵੀਊ ਲਈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਮੈਡੀਕਲ ਰਸਾਲੇ ਵਿਚ ਛਪਵਾਉਣ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ।

ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ

ਹਰ ਇਕ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਦੀ ਇਕ ਕਾਰਜ ਯੋਜਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਇਹ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤਜਰਬਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟਰਾਇਲ ਵਿਚ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਐਨ ਵਿਚ ਕਿੰਨੇ ਲੋਕ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਡਾਕਟਰੀ ਟੈਸਟ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਦੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਸਾਰੇ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਖਤ ਨੈਤਿਕ ਮਿਆਰਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਸਿਹਤ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਭੇਤਦਾਰੀ ਦੀ ਹਿਫਾਜ਼ਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਸਾਲ, ਕੈਨੇਡਾ ਭਰ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖੋਜ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸੈਂਕੜੇ ਖੋਜੀ ਆਪਣੇ ਟਰਾਇਲ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲੈਣਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਹਿਫਾਜ਼ਤ ਕਰਨਾ

ਸਾਰੇ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲਾਂ ਦਾ ਹੈਲਥ ਕੈਨੇਡਾ ਵਲੋਂ ਅਤੇ ਉਸ ਹਸਪਤਾਲ ਜਾਂ ਕਲੀਨਿਕ ਵਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਤਜਰਬਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ ਦਾ ਰੀਸਰਚ ਐਥਿਕਸ ਬੋਰਡ ਵਲੋਂ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਰੀਸਰਚ ਐਥਿਕਸ ਬੋਰਡ ਇਕ ਆਜ਼ਾਦ ਗਰੁੱਪ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਡਾਕਟਰ, ਨਰਸਾਂ, ਮੈਡੀਕਲ ਸਟਾਫ, ਜਨਤਕ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਕਦੇ ਕਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਰੀਸਰਚ ਐਥਿਕਸ ਬੋਰਡ ਹਨ।

ਹੈਲਥ ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਰੀਸਰਚ ਐਥਿਕਸ ਬੋਰਡ, ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੱਕ ਹਰ ਟਰਾਇਲ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਗਰੁੱਪ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਪੱਕਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਟਰਾਇਲ ਸਹੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ।

ਟਰਾਇਲ ਲਈ ਫੰਡ

ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਬਹੁਤ ਮਹਿੰਗੇ ਹਨ ਅਤੇ ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਦੋਨਾਂ ਵਸੀਲਿਆਂ ਤੋਂ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਵਸੀਲਿਆਂ ਵਿਚ ਦਵਾਈਆਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਬਾਇਓਟੈਕਨੋਲੋਜੀਕਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਜਨਤਕ ਵਸੀਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ, ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਨਾਫੇ ਤੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਕੈਂਸਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਖੋਜੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਕੈਂਸਰ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਕੈਨੇਡਾ।

ਟਰਾਇਲ ਕਿੱਥੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ

ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦੇ ਟਰਾਇਲ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸੇ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਆਮ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ – ਕੈਂਸਰ ਸੈਂਟਰਾਂ, ਹਸਪਤਾਲਾਂ, ਕਲਿਨਿਕਾਂ ਜਾਂ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੇ ਦਫਤਰਾਂ ਵਿਚ। ਕੁਝ ਟਰਾਇਲ ਸਿਰਫ ਇਕ ਜਾਂ ਦੋ ਸਥਾਨਾਂ ਉੱਪਰ ਹੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੜਾ 1 ਦੇ ਟਰਾਇਲ। ਵੱਡੇ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ (ਪੜਾ 3) ਵਿਚ ਕੈਨੇਡਾ ਭਰ ਦੀਆਂ ਕਈ ਥਾਂਵਾਂ, ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਮਰੀਜ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਇਕ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਟਰਾਇਲ ਸਾਈਟ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਕੌਣ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਹਰ ਟਰਾਇਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਅਧਿਐਨ ਦਾ ਮੁਖੀ (ਸਟੱਡੀ ਚੇਅਰ) ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਇਕ ਡਾਕਟਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਤਜਰਬਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਅਧਿਐਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਐਨ ਦਾ ਮੁਖੀ, ਟਰਾਇਲ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਇਨਚਾਰਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਟਰਾਇਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਟੀਮ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਮਾਹਰ ਪੜਤਾਲਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਟਰਾਇਲ ਦੇ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਟਰਾਇਲ ਦੀ ਹਰ ਥਾਂ 'ਤੇ ਇਕ ਸਾਈਟ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਟਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਸਥਾਨ ਦੇ ਟਰਾਇਲ ਦਾ ਇਨਚਾਰਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਟਰਾਇਲ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਹਰ ਡਾਕਟਰ ਉਸੇ ਟਰਾਇਲ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਡਾਕਟਰ, ਨਰਸਾਂ, ਫਾਰਮਾਸਿਸਟ, ਲੈਬ ਟੈਕਨੀਸ਼ੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਿਹਤ ਮਾਹਰ ਇਹ ਪੱਕਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਇਕਸਾਰ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਟੀਮ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਨਾਲ ਨੇੜਿਉਂ ਕੰਮ ਕਰੋਗੇ।

ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲਾਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ

ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ

ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹੋਵੋਗੇ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਈ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਤੁਸੀਂ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਕੈਂਸਰ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਹੁਣ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੋਨਾਂ ਵਿਚ।

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਟੀਮ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰੋ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਾਉਣ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਟਰਾਇਲ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕਿਸੇ ਪਿਆਰੇ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਟਰਾਇਲ ਬਾਰੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਿੱਖਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀ ਜਾਣਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ?

ਹਰ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਦਾ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ, ਯੋਗਤਾ ਲਈ ਕਸੌਟੀ, ਫਾਇਦੇ ਅਤੇ ਖਤਰੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਟਰਾਇਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਇਕ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਸਮਝੋ। ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਟੀਮ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ।

ਟਰਾਇਲ ਦਾ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ ਬਾਰੇ ਜਾਣਨਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨ ਲਈ ਚੰਗੀ ਥਾਂ ਹੈ। ਇਹ ਅਧਿਐਨ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ, ਇਹ ਅਧਿਐਨ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਹਿਫਾਜ਼ਤ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈ ਕੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਫਾਰਮ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ:

- ਟਰਾਇਲ ਵਿਚ ਕਿੰਨੇ ਲੋਕ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਗੇ
- ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਹੜੇ ਡਾਕਟਰੀ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਵਾਰੀ ਕਰਵਾਉਣੇ ਪੈਣਗੇ
- ਤੁਹਾਡਾ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਵਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
- ਅਧਿਐਨ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹੜੇ ਸਾਈਡ ਇਫੈਕਟ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ
- ਟਰਾਇਲ ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਚੱਲੇਗਾ

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ?

ਹਰ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਬਹੁਤ ਪੱਖਾਂ ਤੋਂ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਰਹਿਣ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ ਕਿ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਟਰਾਇਲ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ ਹਾਲਤਾਂ, ਜਾਂ ਕਸ਼ਟੀਆਂ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਉਤਰਦੇ ਹੋ। ਯੋਗ ਹੋਣ ਦੀ ਕਸ਼ਟੀ ਵਿਚ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ:

- ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਰ ਅਤੇ ਲਿੰਗ
- ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਕਿਸਮ
- ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਸਟੇਜ
- ਤੁਹਾਡੀ ਸਮੁੱਚੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਕੀ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਹੋਰ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਇਲਾਜ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ
- ਕੀ ਤੁਹਾਡਾ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਇਲਾਜ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ
- ਤੁਹਾਡੇ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰੀ ਹੋਏ ਇਲਾਜ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ
- ਖਾਸ ਲੈਬ ਟੈਸਟਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ
- ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਥਾਂ ਦੇ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਨੇੜੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ ਜਿੱਥੇ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ

ਸੰਭਵ ਫਾਇਦੇ ਅਤੇ ਖਤਰੇ ਕੀ ਹਨ?

ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਇਕ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫਾਇਦੇ ਹੋਣ, ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਇਲਾਜ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਹਰ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸੰਭਵ ਫਾਇਦੇ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨਾ ਬਿਹਤਰ ਹੈ।

ਸੰਭਵ ਫਾਇਦੇ:

- ਤੁਹਾਡਾ ਅਜਿਹਾ ਇਲਾਜ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਹੋਰ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਲਾਜ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਚੋਣ ਨਾਲੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਜਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਸਰਦਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- ਬੇਸ਼ੱਕ ਤੁਹਾਡਾ ਟੈਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਨਵਾਂ ਇਲਾਜ ਨਾ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਯਕੀਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਮੌਜੂਦਾ ਆਮ ਇਲਾਜ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਹੋਵੇਗਾ।
- ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਵਾਧੂ ਪੈਰਵੀ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹੋ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਤੇ ਅਸਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਕੰਟਰੋਲ ਹੈ।
- ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਇਲਾਜ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਸੰਭਵ ਖਤਰੇ:

- ਅਧਿਐਨ ਅਧੀਨ ਨਵੇਂ ਇਲਾਜ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਚਲਤ ਇਲਾਜ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਜਾਂ ਉਤਨੇ ਚੰਗੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।
- ਕੋਈ ਅਣਚਿਤਵੇ ਸਾਈਡ ਇਫੈਕਟ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਆਮ ਇਲਾਜਾਂ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਈਡ ਇਫੈਕਟਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਤਦਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੇ 'ਤੇ ਤਜਰਬਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਟੀਮ, ਅਧਿਐਨ ਦੌਰਾਨ ਤੁਹਾਡੇ ਰੀਐਕਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਨਿਗ੍ਰਾ ਰੱਖੇਗੀ।
- ਹੋ ਸਕਦਾ ਨਵਾਂ ਇਲਾਜ ਤੁਹਾਡੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰੇ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਫਾਇਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਰੇ ਇਲਾਜਾਂ ਲਈ ਸਹੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵੀ ਜਿਹੜੇ ਇਸ ਵੇਲੇ ਆਮ ਇਲਾਜ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।
- ਕਿਸੇ ਟਰਾਇਲ ਵਿਚ ਹੋਣ ਨਾਲ ਵਾਧੂ ਸਮਾਂ ਕੱਢਣਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬੇਆਰਾਮੀ ਝੱਲਣੀ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਣ ਜਾਂ ਵਾਧੂ ਦਵਾਈਆਂ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ

ਕਿਸੇ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਜਾਂ ਨਾ ਲੈਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨਾ ਇਕ ਔਖਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਹਰ ਇਕ ਲਈ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਕੋਈ ਵੀ ਜਵਾਬ ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵੇਲੇ, ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਕੁਝ ਮੁਢਲੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੋ:

- ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਕਿਉਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ/ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ?
- ਜੇ ਮੈਂ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਾਂ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਟੀਚੇ ਅਤੇ ਉਮੀਦਾਂ ਕੀ ਹਨ?
- ਕੀ ਇਹ ਅਸਲੀਅਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ?

ਅਗਲੇ ਕਦਮ ਆਪਣੀਆਂ ਸੋਚਾਂ ਨੂੰ ਇਕਾਗਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਤੇ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਆਪਣਾ ਸੋਚਿਆ-ਸਮਝਿਆ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਂ ਲਾਉ।

ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੋ

ਕਿਸੇ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵੇਲੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਕਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

- ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਬਾਰੇ ਸਾਰੇ ਤੱਥ ਦੱਸੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕ। ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਰਜ ਨੂੰ *ਇਨਫੌਰਮਡ ਕੌਨਸੈਂਟ (ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈ ਕੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣਾ)* ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ਆਪਣੇ ਨਵੇਂ ਇਲਾਜ ਦੇ ਰੀਐਕਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕ।
- ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕ। ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਵੀ ਟਰਾਇਲ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਟਰਾਇਲ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਸੰਭਵ ਸਭ ਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਇਲਾਜ ਹੋਣਾ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ।

ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਕਿਹੜੀ ਚੀਜ਼ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦੀ ਹੈ

ਜਦ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਆਮ ਬਿਹਤਰ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਰਾਮਦੇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਲੋਕ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਜਦ ਤੱਕ ਉਹ ਆਪਣੇ ਲਈ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰੇ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਯਤਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਲੈਂਦੇ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਸੱਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੀ ਹੈ।

ਇਹ ਪੱਕਾ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਸਾਰੇ ਤੱਥ ਹੋਣ

ਕਿਸੇ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਧਿਐਨ ਬਾਰੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰੋ। ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ, ਕਲਿਨੀਕਲ ਰੀਸਰਚ ਐਸੋਸੀਏਟ ਜਾਂ ਸਟੱਡੀ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰੋ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈ ਕੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਫਾਰਮ ਪੜ੍ਹੋ। ਅਧਿਐਨ ਬਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਕਿਤਾਬਚੇ ਵਿਚਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਣ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਵਸਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਲਵੋ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਆਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲਿਖ ਲਵੋ।

ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਤੋਂ ਡਰੋ ਨਾ

ਜੇ ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਬਾਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ ਵਿਚ ਸਵਾਲ ਹੋਣ ਤਾਂ ਪੁੱਛਣ ਤੋਂ ਡਰੋ ਨਾ। ਜੇ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ, ਕਲਿਨੀਕਲ ਰੀਸਰਚ ਐਸੋਸੀਏਟ ਜਾਂ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਨਰਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਕਿਸੇ ਦੋਸਤ ਜਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਓ। ਆਪਣੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖ ਲੈਣਾ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛੋ ਕਿ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਗੱਲਬਾਤ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਪੱਕਾ ਪਤਾ ਨਾ ਲੱਗੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰ ਜਾਂ ਨਰਸ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ। ਅਧਿਐਨ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਰਾਇ ਲੈਣ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਿਹਤ ਮਾਹਰ ਨਾਲ ਵੀ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੀ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਟੀਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛ ਸਕਦੇ ਹੋ:

ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਦੇ ਮੰਤਵ ਬਾਰੇ

- ਇਹ ਅਧਿਐਨ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ?
- ਖੋਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਹ ਕਿਉਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਟੈੱਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਨਵਾਂ ਇਲਾਜ ਅਸਰਦਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ?
- ਕੀ ਇਹ ਇਲਾਜ ਪਹਿਲਾਂ ਟੈੱਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ?
- ਅਧਿਐਨ ਲਈ ਫੰਡ ਕੱਢ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਇਸ ਦਾ ਰਿਵੀਊ ਕਿਸ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਕਿਸ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ?

ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸੰਭਵ ਖਤਰਿਆਂ ਅਤੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਬਾਰੇ

- ਮੇਰੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਆਮ ਇਲਾਜ ਕੀ ਹੈ?
- ਖੋਜ ਵਾਲੇ ਇਸ ਨਵੇਂ ਇਲਾਜ ਨਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਕੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ?
- ਇਸ ਨਵੇਂ ਇਲਾਜ ਜਾਂ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਮੈਨੂੰ ਨੇੜ ਭਵਿੱਖ ਅਤੇ ਲੰਮੇ-ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕੀ ਖਤਰੇ, ਸਾਈਡ ਇਫੈਕਟ ਅਤੇ ਫਾਇਦੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ?
- ਇਹ ਖਤਰੇ ਅਤੇ ਫਾਇਦੇ, ਆਮ ਇਲਾਜ ਦੇ ਖਤਰਿਆਂ ਅਤੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਕਿਵੇਂ ਹਨ?

ਤੁਹਾਡੇ ਇਲਾਜ ਬਾਰੇ

- ਅਧਿਐਨ ਦੌਰਾਨ ਮੇਰੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਕਿਸ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ, ਡਾਕਟਰੀ ਟੈਸਟ, ਜਾਂ ਤਰੀਕੇ ਅਪਣਾਏ ਜਾਣਗੇ?
- ਜੇ ਮੈਂ ਅਧਿਐਨ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਨਾ ਲਵਾਂ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਜਿਹੜਾ ਇਲਾਜ ਹੋਵੇਗਾ ਉਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਉਹ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ?
- ਇਲਾਜ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਵਾਰੀ ਅਤੇ ਕਿੰਨੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ?
- ਮੈਨੂੰ ਅਧਿਐਨ ਵਿਚ ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ?
- ਮੇਰਾ ਇਲਾਜ ਕਿੱਥੇ ਹੋਵੇਗਾ?
- ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਇਲਾਜ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ?
- ਮੇਰੇ ਇਲਾਜ ਦਾ ਇਨਚਾਰਜ ਕੌਣ ਹੋਵੇਗਾ?
- ਕੀ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਕੋਲ ਵੀ ਜਾ ਸਕਾਂਗਾ/ਸਕਾਂਗੀ?
- ਕੀ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਪੈਰਵੀ ਹੋਵੇਗੀ? ਕਿੰਨੇ ਸਮੇਂ ਲਈ?

ਨਿੱਜੀ ਮਸਲਿਆਂ ਬਾਰੇ

- ਕੀ ਅਧਿਐਨ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਵਾਧੂ ਸਮਾਂ ਲਾਉਣ, ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਖਰਚਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ?
- ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਸਫਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕੀ ਮੇਰੇ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਖਰਚੇ ਮੈਨੂੰ ਵਾਪਸ ਮਿਲਣਗੇ?
- ਇਲਾਜ ਬਾਰੇ ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਕੀ ਜਾਣਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ? ਕੀ ਉਹ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ?
- ਕੀ ਮੈਂ ਅਧਿਐਨ ਵਿਚਲੇ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦਾ/ਸਕਦੀ ਹਾਂ?
- ਮੇਰੇ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਕਮਿਊਨਟੀ ਵਿਚ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਮੌਜੂਦ ਹੈ?

ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈ ਕੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣਾ

ਕਿਸੇ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈ ਕੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਕ ਲਿਖਤੀ ਇਨਫੌਰਮਡ ਕੌਨਸੈਂਟ ਫਾਰਮ (ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈ ਕੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਫਾਰਮ) ਮਿਲੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਧਿਐਨ ਬਾਰੇ ਮੁੱਖ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਫਾਰਮ ਵਿਚ ਇਲਾਜਾਂ, ਟੈੱਸਟਾਂ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵੀ ਫਾਇਦਿਆਂ, ਖਤਰਿਆਂ ਜਾਂ ਇਲਾਜ ਦੇ ਸਾਈਡ ਇਫੈਕਟਾਂ ਬਾਰੇ ਵੇਰਵੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਰਨੀ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਧਿਐਨ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਹਿਮਤੀ ਫਾਰਮ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਇਕ ਕਾਪੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ:

- ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ਕਿ ਟਰਾਇਲ ਇਕ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤਜਰਬਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤੁਹਾਡੀ ਸਿਹਤ ਲਈ ਖਤਰੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।
- ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਟਰਾਇਲ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਹੜੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਕਲੀਨਿਕ ਵਿਚ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰੀ ਆਉਣਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਲੈਬ ਟੈੱਸਟਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਹਨ।
- ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਉਹ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਟਰਾਇਲ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।
- ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋ।

ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈ ਕੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਕਾਰਜ ਸਾਰੇ ਅਧਿਐਨ ਦੌਰਾਨ ਚੱਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਦੌਰਾਨ ਜੇ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਵੇਂ ਖਤਰਿਆਂ ਬਾਰੇ। ਅਧਿਐਨ ਦੌਰਾਨ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਕ ਨਵੇਂ ਸਹਿਮਤੀ ਫਾਰਮ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਵੀ ਟਰਾਇਲ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ

ਤੁਹਾਡਾ ਕੰਟਰੋਲ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਵੀ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਟਰਾਇਲ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਨਵਾਂ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਤੁਸੀਂ ਨਵਾਂ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਾ ਹੋਵੋ, ਪਰ ਤੁਹਾਡਾ, ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਤੁਹਾਡੀ ਕਿਸਮ ਲਈ ਮੌਜੂਦ ਸਭ ਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਤੁਹਾਡੀ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਜੇ ਵੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਅਤੇ ਗੁਪਤ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕਿਸੇ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਡੇ ਫਿਕਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ

ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਖੋਜ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ ਵਿਚ ਫਿਕਰ ਹਨ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਕੱਲੇ ਨਹੀਂ ਹੋ। ਕਿਸੇ ਟਰਾਇਲ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਜਾਂ ਨਾ ਲੈਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਕੁਝ ਫਿਕਰ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਇਹ ਹਨ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ ਵਿਚ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਹੋਣ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰੋ।

“ਮੈਂ ਜ਼ਰੂਰ ਹੀ ਬਹੁਤ ਬੀਮਾਰ ਹੋਵਾਂਗਾ/ਹੋਵਾਂਗੀ, ਜਾਂ ਮੇਰੀ ਕੈਂਸਰ ਬਦਤਰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਹਿਣਾ ਸੀ।”
ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਇਹ ਯਕੀਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਹੀ ਬਹੁਤ ਬੀਮਾਰ ਹੋਣਗੇ ਜਾਂ ਮਰ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ। ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਡਾਕਟਰ ਕਿਸੇ ਟਰਾਇਲ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛੋ ਕਿ ਹਿੱਸਾ ਕਿਉਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ ਬਹੁਤ ਅਗਾਂਹ ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਪੜਾ 3 ਦੇ ਟਰਾਇਲ ਵਿਚ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੱਧਰਾਂ ਵਾਲੇ ਮਰੀਜ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

“ਜੇ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਖੋਜ ਅਧਿਐਨ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਿਆ/ਗਈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਸ ਟਰਾਇਲ ਵਿਚ ਟਰਾਇਲ ਦਾ ਪਾਤਰ ਹੀ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਵਾਂਗਾ/ਜਾਵਾਂਗੀ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇਗਾ।”

ਕੁਝ ਲੋਕ ਟਰਾਇਲ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦੇ ਖਿਆਲ ਤੋਂ ਹੀ ਡਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਟਰਾਇਲ ਦੀ ਬਣਤਰ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਖਤ ਅਸੂਲਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਪੂਰਬਕ ਨਿਗ੍ਹਾ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਬਕਾਇਦਗੀ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ।

“ਮੈਨੂੰ ਪਲੇਸੀਬੋ (ਫੋਕੀ ਦਵਾਈ ਵਾਲੇ) ਗਰੁੱਪ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮੇਰੀ ਕੈਂਸਰ ਹੋਰ ਵੀ ਬਦਤਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।”

ਪਲੇਸੀਬੋ (ਫੋਕੀ ਦਵਾਈ) ਇਕ ਗੋਲੀ ਜਾਂ ਟੀਕਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਟੈਸਟ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਦਵਾਈ ਜਾਂ ਸਮਗਰੀ ਵਰਗਾ ਹੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਪਰ ਪਲੇਸੀਬੋ ਵਿਚ ਦਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਪਲੇਸੀਬੋ ਵਾਲੇ ਟਰਾਇਲ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਫਿਰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਸਟੇਜ ਲਈ ਮੌਜੂਦ ਸਭ ਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਆਮ ਇਲਾਜ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਖੋਜ ਵਿਚ ਪਲੇਸੀਬੋ ਗਰੁੱਪਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦੋ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ:

- ਕਿਸੇ ਨਵੇਂ ਇਲਾਜ ਨੂੰ ਟੈਸਟ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ ਕਿ ਆਮ ਇਲਾਜ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
- ਜਦੋਂ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਗਰੁੱਪ ਲਈ ਕੋਈ ਇਲਾਜ ਮੌਜੂਦ ਨਾ ਹੋਵੇ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਤਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਆਮ ਇਲਾਜ ਤੋਂ ਵਿਰਵੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਜੇ ਪਲੇਸੀਬੋ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਧਿਐਨ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਲੇਸੀਬੋ ਮਿਲੇਗਾ ਜਾਂ ਨਵਾਂ ਇਲਾਜ ਹੋਵੇਗਾ।

“ਨਾਂ ਲਿਖਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵਾਂਗਾ/ਹੋਵਾਂਗੀ?”

ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਵੀ ਇਸ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਹਿਮਤੀ ਫਾਰਮ 'ਤੇ ਦਸਖਤ ਵੀ ਕੀਤੇ ਹੋਣ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਡਾਕਟਰ ਵੀ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੇ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਤੁਹਾਡੇ ਬਿਹਤਰ ਹਿੱਤ ਵਿਚ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਧਿਐਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਹੋਰ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਜਿਹਾ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਕੋਈ ਇਲਾਜ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਅਸਰਦਾਰ ਨਾ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇ। ਜੇ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਹ ਸਬੂਤ ਮਿਲਣ ਕਿ ਨਵਾਂ ਤਰੀਕਾ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੈ ਤਾਂ ਟਰਾਇਲ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਟਰਾਇਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਰ ਇਕ ਦਾ ਨਵਾਂ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

“ਕੀ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦਾ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ?”

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਟਰਾਇਲਾਂ ਵਿਚ, ਸੂਬਾਈ ਹੈਲਥ ਇਨਸ਼ੋਰੈਂਸ ਜਾਂ ਅਧਿਐਨ ਨੂੰ ਸਪੋਂਸਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਗਰੁੱਪ, ਇਲਾਜ, ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਟੈੱਸਟਾਂ ਦੇ ਖਰਚੇ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨਗੇ। ਪਰ ਅਧਿਐਨ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਵਾਧੂ ਨਿੱਜੀ ਲਾਗਤ ਜਾਂ ਖਰਚੇ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਟਰਾਇਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਭਵ ਵਾਧੂ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਟੀਮ ਤੋਂ ਪੁੱਛਣਾ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ:

- ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਖਰਚਾ: ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਲਾਜ ਦੇ ਸਾਈਡ ਇਫੈਕਟਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਦਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚਿੱਤ ਕੱਚਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਨਿੱਜੀ ਇਨਸ਼ੋਰੈਂਸ ਜਾਂ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਸਪੋਂਸਰ ਵਲੋਂ ਕਵਰ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ।
- ਜਾਣ-ਆਉਣ ਦਾ ਖਰਚਾ: ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣਾ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਵਾਧੂ ਖਰਚਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਛੋਟੇ ਸ਼ਹਿਰ ਜਾਂ ਪੇਂਡੂ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਪੈਰਵੀ ਦੇ ਟੈੱਸਟਾਂ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।
- ਤਨਖਾਹਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਖਰਚੇ: ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਮ ਇਲਾਜ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਲਾਉਣਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੰਮ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਕਰਨੀ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੰਮ ਦੀ ਹਾਲਤ ਮੁਤਾਬਕ, ਇਸ ਨਾਲ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਰਚਾ ਦੇਣਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਦੌਰਾਨ ਕੀ ਉਮੀਦ ਰੱਖਣੀ ਹੈ

ਤੁਹਾਡੀ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਟੀਮ ਵਿਚਲੇ ਲੋਕ

ਤੁਹਾਡੀ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਟੀਮ ਵਿਚ ਡਾਕਟਰ, ਨਰਸਾਂ, ਸੋਸ਼ਲ ਵਰਕਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਿਹਤ ਮਾਹਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਟਰਾਇਲ ਦੌਰਾਨ ਤੁਹਾਡੇ ਇਲਾਜ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਨਗੇ। ਤੁਹਾਡਾ ਫੈਮਿਲੀ ਡਾਕਟਰ ਜਾਂ ਔਨਕੋਲੋਜਿਸਟ (ਕੈਂਸਰ ਮਾਹਰ) ਜਾਂ ਤਾਂ ਟਰਾਇਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਟਰਾਇਲ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਰਹੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਡਾ ਡਾਕਟਰ ਤੁਹਾਡੀ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ।

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਟਰਾਇਲ ਬਾਰੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾਣਨਾ ਜਾਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲਾਉਣ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਟਰਾਇਲ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਕੋਈ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਨਰਸ ਜਾਂ ਕਲਿਨੀਕਲ ਰੀਸਰਚ ਐਸੋਸੀਏਟ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨਗੇ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਅਧਿਐਨ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਕਲਿਨੀਕਲ ਰੀਸਰਚ ਐਸੋਸੀਏਟ ਸਾਰੇ ਟਰਾਇਲ ਦੌਰਾਨ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਡਾ ਕਲਿਨੀਕਲ ਰੀਸਰਚ ਐਸੋਸੀਏਟ ਕੋਈ ਵੀ ਟੈੱਸਟ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਡਾਕਟਰ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਉਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਵਲੀ ਭਰਨ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ ਜਿਹੜੀ ਟਰਾਇਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਸਾਈਟ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਟਰ ਉਹ ਡਾਕਟਰ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਟਰਾਇਲ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਦਾ ਇਨਚਾਰਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡਾ ਸਾਈਟ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਟਰ ਟਰਾਇਲ ਦਾ ਮੁੱਖ ਖੋਜਕਾਰ ਹੋ ਵੀ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਟੀਮ ਦੇ ਦੂਜੇ ਮੈਂਬਰ ਪਰਦੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਰੀਸਰਚ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਇਹ ਪੱਕਾ ਕਰਨ ਲਈ ਡਾਕਟਰ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਐਨ ਠੀਕ ਠਾਕ ਹੋਵੇ। ਡੈਟਾ ਮੈਨੇਜਰਾਂ ਅਤੇ ਡੈਟਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕਾਂ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਲੋਕ, ਅਧਿਐਨ ਦੌਰਾਨ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਾਂਭਦੇ, ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਤੁਹਾਡਾ ਰੋਲ

ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਅਤੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਸੁਧਾਰ 'ਤੇ ਨੇੜਿਉਂ ਨਿਗ੍ਹਾ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਲੀਨਿਕ ਵਿਚ ਕੁਝ ਵਾਧੂ ਵਾਰੀ ਆਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਮ ਇਲਾਜ ਨਾਲੋਂ ਖੂਨ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਟੈੱਸਟ ਜਾਂ ਐਕਸਰੇ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਚੀਜ਼ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੱਕਾ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਵਾਰੀ ਕਲੀਨਿਕ ਜਾਂ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਦਫਤਰ ਆਉਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸਮੇਂ-ਸੂਚੀ ਮੁਤਾਬਕ ਨਾ ਆ ਸਕਦੇ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।

ਕੁਝ ਅਧਿਐਨਾਂ ਲਈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਹਿਣੀ-ਬਹਿਣੀ ਦੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਪਣੀ ਖੁਰਾਕ ਬਦਲਣਾ, ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਸਰਤ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਸਿਗਰਟਾਂ ਛੱਡਣਾ। ਕਦੇ ਕਦੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪੈੜ ਵੀ ਰੱਖਣੀ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੱਛਣਾਂ ਜਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਸਿਹਤ ਬਾਰੇ ਫਾਰਮ ਭਰਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਬਹੁਤੇ ਅਧਿਐਨ ਆਪਣਾ ਇਲਾਜ ਖਤਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੈੱਕ ਕਰਨਾ (ਕਲੀਨਿਕ ਵਿਚ ਫੇਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਵਲੀਆਂ ਭਰਨਾ) ਜਾਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

ਟਰਾਇਲ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦੇ ਪੜਾ

ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲਾਂ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪੜਾ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਪੜਾ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਹਰ ਇਕ ਟਰਾਇਲ ਲਈ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਟਰਾਇਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਨੂੰ ਕਈ ਮਹੀਨੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ ਜਦ ਕਿ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਾਲਾਂ ਬੱਧੀ ਜਾਂ ਕਈ ਦਹਾਕੇ ਵੀ ਚੱਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਟਰਾਇਲ ਦੌਰਾਨ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੂਵ ਹੋਣ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹੋਵੋ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਯਾਦ ਰੱਖੋ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਨਵੇਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਵੀ ਟਰਾਇਲ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਰੈਂਡਮਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ

ਟਰਾਇਲ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਧਿਐਨ ਗਰੁੱਪ ਜਾਂ ਸ਼ਾਖਾ ਨਾਲ ਇਤਫਾਕੀਆ ਜੋੜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਲਾਜ

ਇਸ ਪੜਾ ਦੌਰਾਨ, ਤੁਹਾਡਾ ਇਲਾਜ ਟਰਾਇਲ ਵਾਲੇ ਇਲਾਜ ਨਾਲ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਕਿਸਮ ਲਈ ਆਮ ਇਲਾਜ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪੈਰਵੀ

ਤੁਹਾਡੇ ਇਲਾਜ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਤੁਹਾਡੀ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਟੀਮ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਪੈਰਵੀ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੰਭਾਲ ਬਾਰੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰੇਗੀ। ਪੈਰਵੀ ਲਈ ਸੰਭਾਲ, ਤੁਹਾਡੇ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਨਾਲ ਠੀਕ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰੱਖਣ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਟੀਮ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਤੁਹਾਡੀ ਪੈਰਵੀ ਲਈ ਸੰਭਾਲ, ਤੁਹਾਡੀ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਟੀਮ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਫੈਮਿਲੀ ਡਾਕਟਰ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪੈਰਵੀ ਲਈ ਫੇਰੀਆਂ ਦੀ ਸਮਾਂ-ਸੂਚੀ ਹਰ ਇਕ ਟਰਾਇਲ ਅਤੇ ਹਰ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਵੱਖਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੈਰਵੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਜਾਂ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਵਲੀ ਭਰਨ ਲਈ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਤੁਹਾਡੇ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਪੈਰਵੀ ਲਈ ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਅਜੇ ਮੁਕੰਮਲ ਨਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ। ਅਧਿਐਨ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਦ ਤੱਕ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਪੈਰਵੀ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ।

ਟਰਾਇਲ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣ ਵੇਲੇ

ਟਰਾਇਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

ਕਿਸੇ ਟਰਾਇਲ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਸਮੇਂ ਹੀ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਟਰਾਇਲ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਮੁੱਕ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਟਰਾਇਲ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨੀ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਦੋ ਸਾਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਟਰਾਇਲ ਨੂੰ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕਈ ਸਾਲ ਲੱਗ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਧਿਐਨ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਖਰੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਵਿਚ ਪੂਰੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਰਹਿਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਤੁਹਾਡੇ ਵਲੋਂ ਟਰਾਇਲ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਤੁਹਾਡੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੌਰਾਨ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟਰਾਇਲ ਦੌਰਾਨ ਤੁਹਾਡਾ ਕਿਹੜਾ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਡਬਲ-ਬਲਾਈਂਡਡ ਅਧਿਐਨਾਂ ਵਿਚ, ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਰ ਇਕ ਵਲੋਂ ਟਰਾਇਲ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਟਰਾਇਲ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਅਣਚਿਤਵੀਆਂ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਜਾਂ ਸਾਈਡ ਇਫੈਕਟ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਟੀਮ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

ਟਰਾਇਲ ਦੌਰਾਨ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਪੈਰਵੀ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚ ਰਲਵੇਂ-ਮਿਲਵੇਂ ਜਜ਼ਬਾਤ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਲਾਜ ਮੁੱਕ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਮ ਕੰਮਕਾਜ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਂਘ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਫਿਕਰਮੰਦ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਫਿਕਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਹੁਣ ਤੁਹਾਡੇ 'ਤੇ ਨੇੜਿਉਂ ਨਿਗਰਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਟਰਾਇਲ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਦੌਰਾਨ ਨਰਵਸ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਟਰਾਇਲ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਟੀਮ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰੋ। ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਨਗੇ।

ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਾਉਣਾ

ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਖੋਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਡਾਕਟਰੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੜੇ ਹੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪੜਾ 1 ਅਤੇ ਪੜਾ 2 'ਤੇ ਟਰਾਇਲਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਧਿਐਨ ਅਗਲੇ ਪੜਾ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਪੜਾ 3 ਵਿਚ ਖੋਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਿਹੜੀ ਪਹਿਲੀ ਚੀਜ਼ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਵਿਚ ਨਵਾਂ ਇਲਾਜ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਅਸਰਦਾਰ ਸੀ। ਉਹ ਇਹ ਚੀਜ਼ ਦੇਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਕੈਂਸਰ ਵਧਣ ਤੋਂ ਰੁਕ ਗਈ ਹੈ, ਸੁੰਗੜ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ *ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਰਿਸਪੌਂਸ* ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਅਤੇ ਖੋਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਹ ਦੇਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਨਵੇਂ ਇਲਾਜ ਨਾਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਰੀਜ਼ ਬਚੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਜਿਊ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਬੜੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅਤੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਾਈਡ ਇਫੈਕਟ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨਗੇ।

ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਅਕਸਰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਰਸਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਛਾਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਤਾ ਲਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਜਿਸ ਅਧਿਐਨ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ ਕੀ ਉਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਛਪ ਗਏ ਹਨ:

- ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਤੋਂ ਪੁੱਛੋ।
- ਮੈਡੀਕਲ ਲਿਖਤਾਂ ਦੇ *ਪਬਲਿਸ਼ਡ* ਵਿਚ ਅਧਿਐਨ ਬਾਰੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ 'ਤੇ ਖੋਜ (ਸਰਚ) ਕਰੋ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਐਨ ਬਾਰੇ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ ਲਾਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਸਥਾਨਕ ਲਾਇਬਰੇਰੀਅਨ ਜਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚਲਾ ਰੀਸਰਚ ਲਾਇਬਰੇਰੀਅਨ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। (ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਪੂਰੇ ਨਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਨਤੀਜਿਆਂ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲਾਉਣਾ ਸੌਖਾ ਹੈ।)

ਪੜਾ 3 ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਧੀਆ ਲੱਭਤਾਂ ਨੂੰ ਹੈਲਥ ਕੈਨੇਡਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਦਵਾਈ ਜਾਂ ਇਲਾਜ ਆਮ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿਚ ਛਪਣ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਕਿਵੇਂ ਲੱਭਣਾ ਹੈ?

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਕੈਂਸਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਾਡੇ ਮਾਹਰ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਲੱਭਣ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ:

- ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਾਡੇ ਕਿਸੇ ਮਾਹਰ ਨੂੰ, ਸੋਮਵਾਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਤੱਕ ਸਵੇਰ ਦੇ 9 ਵਜੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ਾਮ ਦੇ 6 ਵਜੇ ਤੱਕ 1 888 939-3333 'ਤੇ ਮੁਫਤ ਫੋਨ ਕਰੋ।
- ਸਾਨੂੰ info@cis.cancer.ca 'ਤੇ ਈ-ਮੇਲ ਕਰੋ।
- www.cancer.ca 'ਤੇ ਸਾਡਾ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਦੇਖੋ।

ਸਾਡੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਮੁਫਤ ਅਤੇ ਗੁਪਤ ਹਨ।

ਇੰਟਰਨੈੱਟ 'ਤੇ ਖੋਜ (ਸਰਚ)

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਗੱਲ ਨੋਟ ਕਰੋ ਕਿ ਕਲਿਨੀਕਲ ਟਰਾਇਲਾਂ ਦੇ ਵੈੱਬਸਾਈਟਾਂ 'ਤੇ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਕਸਰ ਖੋਜ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਡਾਕਟਰੀ ਬੋਲੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਸਮਝਣੀ ਔਖੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਫੰਡਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਟਰਾਇਲਾਂ ਜਾਂ ਦਵਾਈਆਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਟਰਾਇਲਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਪੁੱਛ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜੋ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੈੱਬਸਾਈਟਾਂ ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਨਾ ਹੋਣ।

ਓਨਟੇਰੀਓ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਫਾਰ ਕੈਂਸਰ ਰੀਸਰਚ

www.oicr.on.ca

www.ontariocancertrials.ca

ਨੈਸ਼ਨਲ ਕੈਂਸਰ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ

www.nci.nih.gov/clinicaltrials/

ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਟਰਾਇਲ ਲੱਭ ਪਵੇ ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਹਿੱਸਾ ਨਾ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋਵੋ

ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਟਰਾਇਲ ਲੱਭ ਪਵੇ ਪਰ ਉਸ ਲਈ ਹੁਣ ਮਰੀਜ਼ ਨਾ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਯੋਗਤਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਵੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਡਾਕਟਰ ਹੈਲਥ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਪਹੁੰਚ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਰਾਹੀਂ ਹੋ ਰਹੇ ਅਧਿਐਨ ਵਾਲਾ ਇਲਾਜ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਲੈਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਰਾਹੀਂ, ਡਾਕਟਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਵਾਈਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਆਮ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਡਾਕਟਰ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਗੰਭੀਰ ਜਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵਾਲੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਦੋਂ ਹਮਦਰਦੀਪੂਰਣ ਜਾਂ ਐਮਰਜੰਸੀ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਆਮ ਇਲਾਜ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ, ਅਢੁਕਵੇਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਹਰ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਹਰ ਇਕ ਕੇਸ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦਵਾਈਆਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਤੋਂ ਸਪੈਸ਼ਲ ਪਹੁੰਚ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਰਾਹੀਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਉਹ ਦਵਾਈ ਦੀ ਫੀਸ ਚਾਰਜ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਕੈਂਸਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਆਫਿਸ

ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਅਤੇ ਯੂਕੋਨ
565 West 10th Avenue
Vancouver, BC V5Z 4J4
(604) 872-4400
1 800 663-2524
inquiries@bc.cancer.ca

ਕਿਊਬਿਕ
5151, boul l'Assomption
Montreal, QC H1T 4A9
(514) 255-5151
webmestre@quebec.cancer.ca

ਅਲਬਰਟਾ/ਨੌਰਥ ਵੈਸਟ ਟੈਰਾਟਰੀ
2424 4th Street SW, Suite 200
Calgary, AB T2S 2T4
(403) 228-4487
info@cancer.ab.ca

ਨਿਊ ਬਰੰਨਜ਼ਵਿਕ
PO Box 2089
133 Prince William Street
Saint John, NB E2L 3T5
(506) 634-6272
ccsnb@nb.cancer.ca

ਸਸਕੈਚਵਨ
1910 McIntyre Street
Regina, SK S4P 2R3
(306) 790-5822
ccssk@sk.cancer.ca

ਨੋਵਾ ਸਕੋਸ਼ੀਆ
5826 South Street, Suite 1
Halifax, NS B3H 1S6
(902) 423-6183
ccs.ns@ns.cancer.ca

ਮੈਨੀਟੋਬਾ
193 Sherbrook Street
Winnipeg, MB R3C 2B7
(204) 774-7483
info@mb.cancer.ca

ਪ੍ਰਿੰਸ ਐਡਵਰਡ ਆਈਲੈਂਡ
1 Rochford Street, Suite 1
Charlottetown, PE C1A 9L2
(902) 566-4007
info@pei.cancer.ca

ਓਨਟੇਰੀਓ
1639 Yonge Street
Toronto, ON M4T 2W6
(416) 488-5400

ਨਿਊਫਾਊਂਡਲੈਂਡ ਅਤੇ ਲੈਬਰਾਡੋਰ
PO Box 8921
Viking Building
St. John's, NL A1B 3R9
(709) 753-6520
ccs@nl.cancer.ca

ਅਸੀਂ ਕੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

ਸਾਡੇ ਵਾਲੰਟੀਅਰਾਂ ਅਤੇ ਸਟਾਫ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਦਾਨੀਆਂ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹਦਿਲੀ ਦੀ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਨਾਲ, ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਕੈਂਸਰ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਕੈਂਸਰ ਖਿਲਾਫ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਕੈਂਸਰ ਸੁਸਾਇਟੀ:

- ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਕੈਂਸਰ 'ਤੇ ਵਧੀਆ ਖੋਜ ਲਈ ਫੰਡ ਦਿੰਦੀ ਹੈ
- ਸਿਹਤਮੰਦ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੀ ਹਿਮਾਇਤ ਕਰਦੀ ਹੈ
- ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਖਤਰਾ ਘਟਾਉਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਹਤਮੰਦ ਰਹਿਣੀ-ਬਹਿਣੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦਿੰਦੀ ਹੈ
- ਕੈਂਸਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ
- ਕੈਂਸਰ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ

ਕੈਂਸਰ ਅਤੇ ਸਾਡੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਤਾਜ਼ੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਣ ਲਈ ਜਾਂ ਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

Canadian Cancer Society
Société canadienne
du cancer

ਆਉ ਕੈਂਸਰ ਨੂੰ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਚੀਜ਼ ਬਣਾਈਏ
1 888 939-3333 | www.cancer.ca

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਕੈਂਸਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਹ ਕੇਵਲ ਆਮ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਵ ਕਿਸੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿਹਤ ਮਾਹਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਲਿਖਤ ਵਿਚਲੀ ਸਾਮੱਗਰੀ ਦੀ ਬਿਨਾਂ ਆਗਿਆ ਤੋਂ ਕਾਪੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਮੁੜ ਕੇ ਛਾਪੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਪਰ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ: *Clinical Trials: A guide for people with cancer*. Canadian Cancer Society 2007.